

* tot Hera en, terwijl hij haar teder omarmde, pleitte hij om barmhartigheid voor het ongelukkige mensenkind. „Bij de Styx zweer ik je, lieve gemalin,” zo riep hij, „nooit meer zal Io tot enige hinder zijn voor ons huwelijk. Hoor nu mijn bede om haar uit haar vreselijke nood te bevrijden.”

Zo liet Hera zich tot zachmoedigheid bewegen. Io mocht eindelijk haar diergedaante afleggen. Het harige vel verdween van haar lichaam, de horens schrompelden ineen en ogen en mond werden weer als die van een mens. Io kreeg weer schouder en handen zoals vroeger en de klauwen keerden terug tot de vorm van sierlijke mensenvoeten. Niets bleef er over van de koe dan de blinkend witte kleur.

Stralend van geluk richtte Io zich op — zij kon het nauwelijks geloven, dat zij de menselijke gedaante weer bezat, dat zij recht op kon lopen, en nauwelijks waagde zij geluid voort te brengen, zo sterk werkte de herinnering na aan het gebrul, dat zij zo lang had uitgestoten.

Daar kwam een schare jonge meisjes, in het wit gekleed, op haar toe. „De wil der goden is aan u openbaar geworden, Io,” zo sprak de leidster, „en als een godbegenadigde zult ge voortaan onder ons wonen.” Men wijdde een tempel aan haar dienst, en op die heilige plek leefde Io. Zij werd door het ganse land geëerd totdat de dood haar naar Hades voerde.

*

EUROPA

Ver van Griekenland, in Phoenicië, waar koning Agenoor regeerde over de steden Tyrus en Sidon, groeide de wonderschone Europa op. Volgens aller oordeel had het meisje in schoonheid haars gelijke niet, en door het gehele land prees men de lieflijke wijze, waarop zij met iedereen omging. Wanneer zij met haar speelgenoten wandelde langs het strand of met een bloemenkrans getooid de reidans der meisjes aanvoerde — steeds was zij de schoonste en alle anderen schikten zich gewillig onder haar.

Op een dag verliet Europa weer het paleis van haar vader om met haar gezellinnen te spelen. Zij verlangde naar vrolijkheid en gezelligheid, want een verschrikkelijke droom bedrukte haar steeds zo opgewekt gemoed. Zij had gedroomd dat Azië, het geweldige werelddeel, waarin haars vaders rijk lag, voor haar stond in de gedaante van een schone vrouw en de armen over haar uit-

strekte om haar tegen de greep van een vreemdlinge te beschermen. Maar die ander, eveneens een werelddeel in droomgestalte, ging met geweld tegen vrouwe Azië tekeer om haar tedere beschermeling aan haar te ontrukken. „Laat mij mijn kind behouden!” riep Azië smekend, „ik heb haar immers ter wereld gebracht en opgevoed! Neem mij mijn lieve dochter niet af!” Maar de vreemdlinge was onverbidlijk. Ondanks alle wederstreven ontrukte zij haar het meisje en voerde het met zich weg. „Wees onbezorgd, mijn schone,” sprak de vreemde tot Europa en liet haar de tranen drogen, „ik voer u naar een heerlijke toekomst. Want het lot heeft over u bepaald dat gij aan de beheerster der wereld zult toebehoren.”

Moelijk kon Europa haar opgewektheid terugvinden; zozeer bedrukte haar de onverklaarbare droom. Maar de speelgenoten trokken haar lachend in de kring, riepen haar toe om vrolijk mee te doen en hielpen haar aldus om de drukkende last af te schudden. De blijde liederen klonken weer over het strand, de meisjes voerden reidansen uit op de tonen van de lier, en spelend dartelden zij over de velden. Hoe liefelijk was het om aan te zien, die schare van meisjes in haar gewaden, geborduurd met bloemen — maar de verrukkelijke Europa droeg weer de kroon; haar schoonheid straalde boven die van alle anderen. Het spel voerde de meisjes midden in de bloeiende weelde der velden, zij plukten van de bloemen naar haar welbehagen en wonden er geurige kransen van. Zoals de godin der liefde zich bevindt temidden van de Chariten, de godinnen der bevalligheid, zo stond Europa temidden van haar gezellinnen.

Niemand wist dat Zeus in onbedwingbare liefde voor het schone meisje was ontvlamd. Eros, de liefdesgod, de enige der goden die macht bezit over de beheerster der wereld, had hem met zijn pijlen geraakt, zodat Zeus geen andere wens bezat dan Europa voor zich te winnen. Hij wist dat hij enkel met list dit doel zou kunnen bereiken, want Hera, de moeder der goden, lette op elke schrede van haar gemaal.

„List alleen kan mij helpen,” sprak Zeus in zichzelf en ontbood Hermes, zijn gevleugelde bode. „Vlieg omlaag naar de aarde, gelaste hij, „en ga naar Phoenicië, het rijk van koning Agenoor. Daar zult ge zijn kudde vee aantreffen op de bergweiden; voer die omlaag naar het strand van de zee.”

De bode der goden vermoedde niet de reden van dit bevel. Terwijl hij gehoorzaam naar de aarde snelde, ontdeed Zeus zich van zijn goddelijke gedaante en veranderde zich in een stier.

Maar welk een stier! Zeker was er nog nooit zulke een prachtig dier op aarde voorgekomen. Het gladde vel glansde als goud, de spieren aan de hals en de rug tekenden zich krachtig af, de hoorns leken door een meesterhand op de draaibanck vervaardigd te zijn, zo sierlijk stonden zij op het hoge voorhoofd, dat een zilverglanzende, sikkelvormige bles als sieraad bezat.

Zonder dat Hermes het bemerkte voegde de goddelijke stier zich bij het vee van Agenoor. Zoals hem gelast was, dreef de bode der goden de kudde naar de zeekust, en met fonkelende ogen keek de veranderde Zeus in de richting van de velden, waar Europa in de kring van haar speelgenoten danste. Zij alleen immers was het doel van zijn verlangen. Grazend trok de gehele kudde over de weiden en langzaam kwam de schone godenster dichterbij de dansende meisjes. In het eerst wilden zij angstig de wijk nemen, maar het edele dier kwam zo vreedzaam naderbij en zag er zo zachmoedig uit, dat zij spoedig alle vrees lieten varen. „Wat prachtig ziet hij er uit,” riep Europa verrukt, „nog nooit heb ik zo'n stier gezien!”

Met bewondering stonden de meisjes om het zachmoedige dier heen en streefden hem over het goudglanzende vel. Europa reikte hem een ruikervol geurige bloemen toe. Met een vleierende beweging likte hij haar dankbaar de hand en ging vertrouwelijk aan haar voeten liggen. Geroerd keek zij naar het edele dier, dat haar verlangend aanzag en haar zijn rug ten dienst scheen aan te bieden. „Is het niet alsof hij zou willen spreken als een mens!” riep de koningsdochter uit. „Hij nodigt je uit om op zijn rug te rijden,” riepen de gezellinnen met aandrang, „hij is zeker zo mak, dat men zich zonder gevaar aan hem kan toevertrouwen.”

De stier liet een gebrul horen, maar het klonk anders dan het loeien van het vee, wanneer het over de weide gaat. Het klonk zo vrolijk en vol instemming, dat al de meisjes verwonderd opkeken. „Is het niet alsof hij onze woorden heeft verstaan!” riep de schone Europa verrukt. Zij liet zich door haar speelgenoten gevlochten bloemguirlanden toereiken, bekransde daarmee de horens van de stier, die de kop gewillig voor haar boog, en — sprong toen op zijn rug onder de vrolijke kreten van de meisjes.

Op hetzelfde ogenblik stond het dier overeind, schudde zich als met een welbehaaglijk plezier en zette zich in beweging. Eerst ging het langzaam, maar steeds sneller werd zijn loop; spoedig ging hij over in draf, zodat de vriendinnen het niet meer konden bijhouden. Radeloos, in grote verwarring bleven zij achter; vergeefs klonk Europa's hulpgeroep over de velden, want er was

niemand, die haar kon helpen. Toen de stier zijn schreden nog verduubelde, kleemde het meisje zich angstig aan de beide horens vast. Zij geraakte buiten zichzelf van vrees, want haar rijdier joeg vliegensvlug met haar voort. De weiden waarop zij had gespeeld, gedanst en liederen gezongen, lagen verre achter haar; het was vreselijk zoals zij aan de kring van haar speelgenoten was ontrukt. Een verlamdende angst benaauwde haar hart; zij waren het strand al genaderd, en toen — toen stortte de stier zich in de golven en zwom met zijn buit heen! Sidderend omkleemde het meisje de horens. Toen klonk op strelende toon de stem van het zwemmende dier — het was een echte mensenstem: „Wees niet bang, mijn liefste, er zal u geen leed overkomen! Ik voer u het hoogste geluk tegemoet.”

Vlug gleed het zonderlinge paar door de golven. De berijder werd door geen spasje geraakt: als een schip zo gelijkmatig zwom de stier voort. Reeds lang was de kust van het vaderland achter het meisje verdwenen, reeds lang was de zoon aan de westelijke horizon ondergegaan; voor haar strekte zich de eindeloze zee uit. Er was een wonderlijke rust over Europa gekomen. Het nachtelijk duister werd als met moederhand om haar heen gehuld, terwijl zij veilig door de golven gedragen werd, steeds verder naar het westen. En toen Eoos, het ochtendrood, met rose vingers langs de horizon tasste om de stralende Helios, haar broeder, aan te kondigen, toen straalde het rijkende daglicht over het ongelijke tweetal, dat immer nog verbleef in de onmetelijke ruimte der zee. Zou dan de rit door de golven nooit ten einde raken?

De ganse dag gleed de stier met zijn schone berijder onvermoed door het water voort. Doch eindelijk, toen de zon weer haar loop ging voltooien, kwam het land in zicht. Fluks zwom de stier erheen en betrad het strand. Zonder een geluid te geven liet hij zich op de grond neer, zodat het meisje gemakkelijk van zijn rug kon glijden, en — was uit haar gezicht verdwenen.

Hulpeloos zag Europa in het vreemde land om zich heen, toen plotseling een man, met een goddelijke gestalte, voor haar stond. „Wees zonder zorg of vrees, schone jonkvrouw,” zo sprak hij met een vriendelijke stem tot haar, „geen leed zal u overkomen.” Vragend zag Europa de vreemde aan. „Ik ben de koning van dit land,” ging hij voort, „het is het eiland Kreta, waar gij u bevindt. Ik zal voor u zorgen en u beschermen, wanneer ge mijn gemalin wilt worden; dan zult ge aan mijn zijde regeren.”

De stem van deze man, die een god geleek, klonk met een zo betoverende toon, dat Europa met verrassing luisterde. Daar

KADMOS

Koning Agenoor van Phoenicië was ontoestbaar over het verlies van zijn geliefde dochter Europa. Niemand kon een spoor van het verdwenen meisje aanwijzen, want haar speelgenoten konden slechts mededelen, dat een goddelijke stier haar door de golven had ontvoerd. Toen riep de ongelukkige vader zijn zoon Kadmos tot zich. „Je weet,” sprak hij, „dat voor jou, haar broeder, evenals voor ons, diepbedroefde ouders, het leven zonder onze geliefde dochter geen waarde heeft. Trek uit, Kadmos, om haar te zoeken en breng ons Europa terug. Waag het niet,” riep Agenoor in zijn smart uit, „om mij onder ogen te komen, wanneer je zonder Europa zoudt terugkeren!”

Maar wie zou het spoor kunnen vinden, dat Zeus zelf verbor-gen had? Vergeefs dwaalde de ongelukkige Kadmos door de wij- de wereld om zijn verloren zuster te vinden. Zo kwam hij tenslot- te tot het inzicht, dat hij nooit meer in zijn vaderland zou mogen wederkeren!

In zijn nood nam hij de toevlucht tot een orakel en vroeg in welk land hij in de toekomst zou wonen. Toen gal Apolloon zelf hem de aanwijzing: „Op een eenzaam veld zult ge een rund tegenkomen, dat nog nimmer onder het juk voor de ploeg heeft gelopen. Daardoor zult ge u laten leiden, en op de plaats waar het zich in het gras neerlegt zult gij een stad stichten.”

Dat was een zonderlinge orakelspreuk! Doch Kadmos volgde haar vol vertrouwen op. Nauwelijks had hij de grot, waarin het orakel werd gegeven, verlaten of hij zag een rund lopen met een bedachtzame gang. Men bemerkte meteen, dat het nog nooit een ploeg getrokken had. „Dank zij U, Apolloon!” riep de ontheemde uit en volgde met zijn megezellen het dier, dat voor hen uit ging. Hij liet zich erdoor voortleiden, eerst door een rivier en daarna nog op een lange weg. Plotseling bleef de goddelijke koe staan, hief haar voorhoofd met de hoge horens op naar de hemel en stiet een luid gebrul uit. Toen zag zij om naar de schare mannen die haar gevolgd had, en liet zich langzaam in het welige gras neer.

Het hart van de koningszoon gloeide van vreugde. „Hier wordt de voorzegging van de god vervuld,” barstte hij met dank- baarheid uit en kuste de grond, die een nieuw vaderland voor hem zou worden. „U groet ik, velden en bergen!” riep hij en breidde de armen uit, „ik neem bezit van u volgens de goddelijke aanwijzing.”

27

schoot het plotseling door haar gedachten: deze stem was gelijk aan die van de stier. Toen vertrouwde zij zich aan die man toe, reikte hem de hand en stemde toe zijn gemalin te worden.

Doch bij het ontwaken de volgende morgen bevond zij zich weer alleen in het vreemde land. Ontsteld zag zij om zich heen. Was alles slechts een boze droom geweest? Maar of zij zich al de ogen uitreef, de vreemde omgeving bleef, het landschap om haar heen was haar onbekend, en de kust, die zij voor zich zag, behoorde niet tot haar geliefde vaderland. Snikkend en bitter kla- gend viel zij ter aarde; in zelfverwijt scheuwde zij haar kled en begeerde niets zo vurig als dat de dood mocht komen om haar uit dit jammerlijke leven weg te nemen.

Doch niemand hoorde haar aan; geen godheid scheen zich over de ongelukkige te erbarmen. „Ben ik nog waard dat de zon van de hemel mij beschijnt?” zo riep zij wenend uit, „kan ik het ooit nog wagen mijn lieve ouders onder ogen te komen, nadat ik zo zwaar heb gefaald? Eist de eer niet van mij, dat ik zelf een einde maak aan mijn geschandvleete leven?”

Plotseling schrok zij op, want achter haar rug hoorde zij woorden fluisteren, die klonken als een heimelijke spot. Toen zij omzag stond de godin Aphrodite voor haar: haar zoon Eroos, de god der liefde, had zij aan de hand. Ontsteld week Europa ach- terwaarts, maar de uit het schuim van de zee geboren godin be- groette haar liefdevol. „Laat uw kommer varen, schone Europa,” sprak zij vertroostend, „want alles, wat er gebeurd is, was naar de wil van de goden. Ik zelf heb u in de droom uw lot voor- speld, en Zeus zelf, de vader der goden, heeft u tot zijn aardse gemalin gemaakt. Voortaan zult ge onsterfelijk zijn, Europa, want het werelddeel, dat u heeft opgenomen, zal voor alle tijden uw naam dragen.”

Zo leefde Europa lange jaren op het eiland als koningin aan de zijde van haar goddelijke gemaal, die haar menigmaal in men- sengedaante bezocht. Uit het huwelijk sproten drie zonen voort. Eén van hen, Minos, beroemd door zijn macht en wijsheid, aan- vaardde na haar het koningschap. Maar de godspraak van Aphrodite ging in vervulling, want door alle tijden leeft de naam van Europa in de mensheid voort.

*

26